

Den Helder Blue Port

Helders Perspectief | Startdocument Stedelijke Positionering

Juni 2025

Management summary

Den Helder bevindt zich op een beslissend moment in haar ontwikkeling. De stad heeft alle ingrediënten in huis om zich te positioneren als **Blue Port**: een plek waar maritieme innovatie, economisch regionale ontwikkeling en ecologische veerkracht samenkomen. Dit startdocument is het eerste gezamenlijke fundament onder die positionering. Het is geen eindvisie, maar een richtinggevend en verbindend document, waarin partners vanuit alle domeinen hun perspectieven hebben ingebracht. Het legt de basis voor een nieuwe manier van werken, samen optrekken en handelen in de stad.

Blue Port is een positioneringsstrategie die Den Helder verbindt met haar natuurlijke, economische en maatschappelijke omgeving. Het is een toekomstgericht verhaal dat de stad herkenbaar maakt in het nationale en internationale speelveld. De term 'blue' is hierbij niet alleen een verwijzing naar de ligging aan zee, maar ook een inhoudelijke werkwijze: inclusief, innovatief, verbindend en duurzaam. Blue is een perspectief en een houding. Blue Port verhoudt zich tevens tot andere stedelijke positioneringen: Eindhoven Brainport, Amsterdam Main Port, Rotterdam Main & Sea Port en Den Haag Vrede en Recht.

“Blue” wordt voor Den Helder geduid in vier 'blue' dimensies: sociaal, innovatief, kwaliteitsgericht en de HP2.0 organisatie. Die laatste dimensie richt zich expliciet op de manier waarop ook het netwerk Helders Perspectief 2.0 zichzelf organiseert: als adaptieve, slimme, samenwerkende structuur. [zie betekeniskader]

De positioneringsstrategie voor Den Helder gaat zich richten op 3 aandachtsvelden:

- **Centre** als economisch speerpunt. Den Helder als innovatief centrum voor economie, techniek, defensie en circulaire toepassingen. Ook op het gebied van toerisme en recreatie.
- **Community** als inwoners speerpunt. Meer aandacht voor sociale veerkracht en leefkwaliteit om sociale kwetsbaarheden te ondervangen.
- **Coast** als imago speerpunt. De ligging aan zee als economische en ecologische kracht kan een nieuw verrassend profiel naar de buitenwereld invullen, voor de bezoekerseconomie maar ook voor het aantrekken en behouden van inwoners.

Het startdocument is een validatie van de positionering vanuit 8 Helderse domeinen. Elk domein brengt eigen invalshoeken en netwerken in, die samen het fundament vormen van Blue Port:

Vrede & Veiligheid

De **Koninklijke Marine** en het **KIM** verbinden Den Helder aan de strategische infrastructuur van Nederland. Met de marinebasis als cruciale vestiging van Defensie wordt Den Helder gekenmerkt door een unieke combinatie van veiligheid, kennisontwikkeling en innovatie. De samenwerking tussen civiele en militaire partijen op het gebied van onderhoud, techniek, waterstof en digitale systemen maakt dit domein tot een natuurlijke drager van de Blue Port-positionering.

Openbaar bestuur

De **Gemeente Den Helder** speelt een centrale rol als verbinder, regisseur en beleidsmaker. De stedelijke opgaven – sociale veerkracht, stedelijke vernieuwing (inclusief woningbouw) en een brede draagkrachtige economie – vragen om een integrale benadering. De gemeente ziet in Blue Port een kans om beleidsdomeinen te koppelen, met de stad als innovatieve proeftuin en ruimte voor participatie.

Wonen

De **Woningstichting Den Helder** verschuift van een vastgoedgerichte benadering naar een brede maatschappelijke visie op wonen, waarin gezondheid, verbondenheid en stedelijke veerkracht centraal staan. Deze koers sluit aan bij de Blue Port-gedachte: wonen als fundament voor een leefbare, inclusieve en toekomstgerichte stad. In kwetsbare wijken worden gebiedsgerichte programma's ontwikkeld die wonen, zorg en participatie verbinden, met oog voor sociale duurzaamheid. Innovatieve woonconcepten, verduurzaming en het stimuleren van doorstroming op de woningmarkt dragen bij aan een gevarieerde en vitale woningvoorraad, afgestemd op uiteenlopende inkomens en levensfasen. Zo wordt wonen ingezet als drager van maatschappelijke ontwikkeling en stedelijke aantrekkingskracht.

Cultuur

Cultuur in de zin van 'blue' staat voor verbeelding en verbinding. De culturele infrastructuur van Den Helder – van **School 7 tot Fort Kijkduin** – kan het 'blauwe' verhaal zichtbaar, voelbaar en beleefbaar maken. Kunst, erfgoed en recreatie zijn krachtige bouwstenen voor sociale cohesie en gebiedspromotie.

Zorg

Partners als Noordwest en 's Heeren Loo zien in Blue Port de verbinding tussen zorginnovatie, gezonde leefomgeving en duurzame infrastructuur. Den Helder profileert zich als zorgregio waarin e-health, circulaire ziekenhuisinrichting en maatschappelijke inclusie centraal staan. Gezondheid wordt benaderd als gedeelde verantwoordelijkheid van stad, professional en bewoner.

Onderwijs

Met onder andere **Meerwerk** en het **KIM** wordt gewerkt aan onderwijs dat aansluit op de transities van deze tijd. Duurzaamheid, techniek, zorg en burgerschap vormen de leidende thema's in het 'blauwe' leerlandschap. Blue Port vraagt om een leercultuur waarin nieuwsgierigheid, praktijkgerichtheid en samenwerking centraal staan. Onderwijsinstellingen in Den Helder willen zich verder ontwikkelen als partners in talentontwikkeling voor de regio.

Sport

Topsport Den Helder vertegenwoordigt een traditie van beweging, prestatie en doorzettingsvermogen. Sport wordt in Blue Port gezien als middel voor fysieke én mentale gezondheid, voor inclusie en gemeenschapsvorming. Programma's als 'Achter de Voordeur' verbinden sport met zorg, welzijn en onderwijs en maken de stad vitaler. Topsport en breedtesport gaan hierbij hand in hand.

Economie

De **Port of Den Helder**, **Den Helder Airport** en de **OVDH** positioneren Den Helder als economisch knooppunt in de energietransitie. Offshore, logistiek, digitalisering, onderhoud en toerisme & recreatie zijn groeisectoren met sterke maritieme wortels. **METIP** en andere innovatiehubs zetten in op drones, waterstof, walstroom en circulaire scheepsbouw. Blue Port biedt een kader waarin ondernemers, kennisinstellingen en overheid samen bouwen aan een duurzame havenstad.

Door al deze domeinen in samenhang te benaderen, ontstaat er geen optelsom van projecten, maar een geïntegreerde strategie. Dat vraagt om een **nieuwe manier van organiseren**. Vanuit **Helders Perspectief 2.0** ontstaat een netwerkstructuur waarin partners zelf verantwoordelijk zijn voor hun bijdrage, maar strategisch verbonden blijven via een centrale Board. Deze structuur is geïnspireerd op het **Eindhoven-model**, waarin innovatie, economie en sociale kracht gebundeld worden in een sterke stedelijke positionering en een heldere sturingsvorm.

Dit document vormt daarmee het **startdocument** voor Den Helder Blue Port: een inhoudelijk fundament, een organiserend principe en een uitnodiging tot samenwerking. Het is bedoeld om richting te geven, maar ook om ruimte te bieden aan initiatief, dialoog en ontwikkeling. Blue Port is geen blauwdruk, maar een gezamenlijk perspectief dat met de stad en haar mensen meegroeit.

Het betekeniskader voor wat 'Blue' betekent voor Den Helder:

Inhoudsopgave

1. Inleiding 'Blue' positionering

2. Organisatie & inrichting: Helders Perspectief 2.0 en de transitie naar Blue Port

2.1 Ontwikkelingen binnen Helders Perspectief

2.2 De Blue Port organisatie & ontwikkeling

2.3 De koers en werkwijze van Den Helder Blue Port

2.4 Werken aan een nieuwe positionering: Blue Port

2.5 Perspectief 'Centre, Community en Coast'

3. Validering 'Blue Port' vanuit de domeinen

3.1 Domein Vrede en Veiligheid

3.2 Domein Wonen

3.3 Domein Openbaar bestuur

3.4 Domein Zorg

3.5 Domein Onderwijs

3.6 Domein Economie

3.7 Domein Cultuur

3.8 Domein Sport

4. Blue Port: een netwerkorganisatie

4.1 Gemeenschappelijke factoren tussen domeinen

4.2 Concrete kruisverbanden

5. Gefaseerde aanpak 2025-2026

6. Benchmark Eindhoven als potentieel toekomstmodel

6.1 Organisatie en governance

6.2 Financiering en jaarlijkse financieringsbehoefte

6.3 Programma-aanpak en innovatieclusters

6.4 Impact op de regio

6.5 Place branding en stadsontwikkeling

6.6 Conclusies en aanbevelingen Blue Port Den Helder

Bijlagen:

- Bekrachtiging Blue Port
- Bronnenlijst

1.

Inleiding 'Blue' positionering

Den Helder bevindt zich op een belangrijk kantelpunt in haar stedelijke en economische ontwikkeling. De stad, die historisch gezien sterk verbonden is met de maritieme sector, defensie en offshore-industrie, zoekt naar een **duurzame en toekomstbestendige positionering**. Het concept Blue Port biedt hierbij een richtinggevend kader, waarin innovatie, duurzaamheid en sociale cohesie samenkomen in een samenhangende stedelijke strategie.

Dit startdocument is ontwikkeld door *Place to be adviesgroep* in opdracht van het Helders Perspectief. Het Helders Perspectief werkt volgens de richtlijnen van het Uitvoeringsprogramma 2024-2027, dat in januari 2024 door de gemeenteraad Den Helder werd vastgesteld. Dit document heeft als doel om **de positionering van Den Helder als Blue Port inhoudelijk te valideren**. Op basis van beleidsstukken, analyses en input vanuit verschillende domeinen wordt inzichtelijk gemaakt welke elementen bijdragen aan deze positionering en hoe deze kunnen worden doorontwikkeld. Het betreft een strategische verkenning, maar dient ook als terugkoppelingsinstrument voor alle betrokken partners en stakeholders binnen Helders Perspectief.

De kracht van Blue Port ligt in de **integrale benadering**: het is niet enkel een economisch of maritiem concept, maar omvat ook de stedelijke, sociale en culturele dynamiek van Den Helder. Dit document brengt deze perspectieven samen en onderzoekt hoe de verschillende domeinen - van economie en onderwijs tot cultuur, sport en zorg - bijdragen aan een gezamenlijke stedelijke identiteit en ontwikkelingsrichting. Een belangrijk uitgangspunt hierbij is het **creëren van consensus binnen de betrokken domeinen**. Door de validatie van de positionering terug te koppelen naar de achterban van elke sector, wordt toegewerkt naar een breed gedragen visie en aanpak. De gezamenlijke input vanuit overheid, bedrijfsleven, kennis-instellingen en maatschappelijke organisaties vormt de basis voor een gedeelde stedelijke strategie waarin Den Helder zich als Blue Port duurzaam en herkenbaar kan positioneren.

Met deze inhoudelijke validatie wordt de basis gelegd voor verdere beleidsvorming en wordt inzichtelijk gemaakt welke stappen nodig zijn om de **transitie naar een Blue Port-stad** vorm te geven. Het document dient als leidraad voor de komende jaren, waarin Den Helder haar centrale ligging in de Noordzee verder kan versterken.

Betekenis kader 'Blue'

De betekenis van de positionering Blue Port wordt gedefinieerd in vier samenhangende dimensies. Deze geven richting aan hoe we denken, samenwerken en ontwikkelen in de stad en regio. 'Blue' is daarmee meer dan een label - het is een manier van werken en zijn.

Sociaal

De 'Blue' benadering begint bij mensen:

- Zoekt verbindingen – werkt integraal, over domeinen heen.
- Stelt mens centraal – ruimte voor participatie en nabijheid.
- Werkt altijd inclusief – niemand wordt uitgesloten, iedereen doet mee.
- Is weerbaar – gericht op mentale en sociale veerkracht van inwoners.

Innovatie

'Blue' denkt vooruit en stimuleert economische ontwikkeling:

- Maritiem cluster – zet in op vernieuwende kracht van de zee.
- (Waterstof- &) energietransitie – werkt aan een schone, duurzame toekomst.
- Wetenschap – verbindt praktijk aan kennis, ook op regionaal niveau.
- Maintenance – innovatie in beheer, techniek en circulaire systemen.

Kwaliteit

'Blue' streeft naar duurzame kwaliteit van leven:

- Gezondheid – bevordert gezonde leefstijl en zorginnovatie.
- Veiligheid – denkt vanuit een veilige fysieke en sociale omgeving.
- Circulair – maakt hergebruik en duurzaamheid vanzelfsprekend.
- Gemeenschapszin – versterkt lokale samenhang en sociale netwerken.

Organisatie (HP2.0)

Helders Perspectief zelf is ook 'Blue' in de manier van werken:

- Is visionair – werkt met toekomstvisie, koersvast en met lef.
- Werkt aan intelligentie – maakt gebruik van kennis, data en ervaring.
- Netwerkorganisatie – functioneert wendbaar en verbindend.
- Strategisch veerkrachtig – anticipeert en past zich slim aan veranderende omstandigheden aan.

2.

Organisatie & inrichting

Het Helders Perspectief heeft zich ontwikkeld van een initiatief om de stad van krimp naar groei te begeleiden, tot een integraal programma dat richting geeft aan stedelijke ontwikkeling. De unanieme bekrachtiging van het Uitvoeringsprogramma 2024-2027 door de gemeenteraad in januari 2024 betekent een doorontwikkeling van het programma op meerdere fronten: mandaat, budget, agenda-vorming, integrale visie en uitbreiding van domeinen.

2.1 Ontwikkelingen binnen Helders Perspectief

De transitie van Helders Perspectief in de oorspronkelijke samenstelling naar Helders Perspectief 2.0 brengt structurele veranderingen met zich mee:

- Uitbreiding in domeinen: naast de oorspronkelijke pijlers (wonen, werken, leren, recreëren) zijn duurzaamheid, zorg, kwaliteit van leven en maritieme innovatie geïncorporeerd in de samenstelling van het Helders Perspectief.
- Versterking van de governance-structuur: de voormalige Stuurgroep is getransformeerd tot een netwerkorganisatie met een Board waarin de meest relevante domeinen vertegenwoordigd zijn. De Board richt zich op beleidsmatige en strategische sturing. Een mogelijk op te richten Brand Team kan de stedelijke identiteit en positionering verder versterken.
- Nieuwe stedelijke terminologie: de ambitie om Den Helder als centraal gelegen stad in en aan de Noordzee verder te profileren moet tot uiting komen in de stedelijke mentaliteit en weerbaarheid. Dit versterkt de nationale en internationale concurrentiepositie van de stad.
- Verankering via entiteit en samenwerkingen met partners: in samenwerking met publieke en private partners worden overeenkomsten gesloten, die bijdragen aan de continuïteit en realisatie van de strategische doelstellingen van Helders Perspectief.

- Van concept naar realisatie door middel van thema's: De stad ontwikkelt een structurele methodiek gebaseerd op *place branding*, waarbij de stedelijke identiteit wordt vertaald naar concrete thema's en uitvoeringsprojecten.
- Het Helders Perspectief 2.0 ontwikkelt door naar een juridische entiteit, waarin capaciteit en middelen worden opgebouwd om een strategische publiek-private aanvulling te kunnen zijn op het gemeentelijk beleid.

Een nieuwe energie is ontstaan binnen de stad waarin verbindingen tussen domeinen sterker worden en de publiek-private samenwerking als essentieel wordt gezien om een integrale stedelijke positionering te realiseren. Dit zorgt voor een verschuiving van sectorale beleidsvorming naar een holistische stadsontwikkeling, waarbij Blue Port als verbindend kader fungeert.

2.2 De Blue Port organisatie & ontwikkeling

De organisatie en inrichting van Den Helder Blue Port is gestoeld op samenwerking, gedeeld eigenaarschap en integrale sturing. De organisatiestructuur staat als een netwerkorganisatie van publieke en private partijen die zich gezamenlijk inzetten voor de sociaal-economische en ecologische ontwikkeling van de maritieme regio Den Helder. Hierbij worden rollen niet top-down toegewezen, maar ontstaan ze op basis van betrokkenheid, initiatief en verantwoordelijkheid.

Bestuurlijke inbedding en governance

De governance van Den Helder Blue Port is ingericht als een samenwerkingsverband tussen overheden, kennisinstellingen, bedrijven en maatschappelijke organisaties. Centraal hierin staat het streven naar een adaptieve organisatievorm die ruimte biedt aan innovatie. De Board bewaakt de strategische koers en borgt initiatieven in lijn zijn met de doelstellingen van het programma en de positionering.

Om de samenhang en voortgang van Blue Port te waarborgen, is het van belang een stevige organisatorische entiteit te vormen. Werkzaamheden en projecten worden daarom ondergebracht in een stichtingsstructuur: **Stichting Blue Port**, die als onafhankelijk regisseur optreedt, partijen verbindt, programma's coördineert en externe middelen werft. Leden van de Board kunnen zich hierin kandideren om tot het bestuur toe te treden, waarbij een brede bestuurlijke inrichting de voorkeur heeft. Het bestuur zal zich verhouden tot een directie binnen de stichting.

Projectmatige aanpak

Projecten binnen Den Helder Blue Port worden opgezet op basis van urgentie, potentie en maatschappelijke meerwaarde. Initiatiefnemers worden aangespoord om partnerschappen te vormen over sector- en organisatieverbanden heen. Elk projectteam werkt binnen kaders aan tastbare resultaten, met ruimte voor experiment, leerervaringen en tussentijdse bijstelling.

2.3 De koers en werkwijze van Den Helder Blue Port

Een gedeelde visie voor Den Helder

De betrokken partijen committeren zich aan een gezamenlijk perspectief op de toekomst van Den Helder als maritieme hub, waar economische vitaliteit en maatschappelijke ontwikkeling hand in hand gaan. Den Helder wordt benaderd als één samenhangend ecosysteem, waarin belangen zijn verweven en onderlinge afhankelijkheden worden erkend.

Eigenaarschap met gedeelde verantwoordelijkheid

Blue Port stelt samenwerking centraal boven sectorale of institutionele belangen. Elke deelnemende partij – van overheid tot ondernemer en van burger tot onderzoeker – wordt gezien als mede-eigenaar van de ontwikkeling. Dit impliceert gedeelde verantwoordelijkheid voor keuzes, investeringen én uitkomsten.

Actiegerichtheid

Op basis van het 'blue' gedachtengoed en vanuit het zogenaamde 'blue ocean' * denken zetten we in op het handelen met moed en vanuit originaliteit. Deze geest leeft voort in de projectmatige benadering van Blue Port: ruimte voor initiatiefnemers, ondersteuning van koplopers, en de wil om te doen, te leren en bij te sturen.

Lokaal verankerd, regionaal en internationaal verbonden

Den Helder Blue Port verbindt lokale kracht aan regionale netwerken en internationale ambities. Deze meerlagige benadering past in de unieke positie van Den Helder als maritieme toegangspoort van Nederland – economisch, strategisch en ecologisch.

Transparantie en open dialoog

Heldere communicatie, transparantie in besluitvorming en een cultuur van openheid vormen een essentiële randvoorwaarde voor samenwerking. Het programma organiseert daartoe bijeenkomsten, werkplaatsen en publieksmomenten waar perspectieven gedeeld worden en betrokkenheid wordt gevoed.

* Blue Ocean Strategy

Competing in overcrowded industries is no way to sustain high performance. The real opportunity is to create blue oceans of uncontested market space. by W. Chan Kim and Renée Mauborgne, Harvard Business Review, October 2004

2.4 Werken aan een nieuwe positionering: Blue Port

De transitie naar een Blue Port positionering is momenteel gaande en wordt ondersteund door de verschillende Helderse domeinen. Het proces kent meerdere dimensies:

- Brede validatie en participatie: De positionering wordt niet top-down opgelegd, maar afgestemd en uitgewerkt in samenwerking met alle domeinen, bewoners en ondernemers.
- Een gedragen stedelijke transformatie: Blue Port overstijgt het marketingniveau en wordt ingezet als richtinggevend principe voor stadsontwikkeling, economische groei en maatschappelijke innovatie.

- 'Centrumstad van de Noordzee' als mentaal referentiekader: Den Helder positioneert zich als hét maritieme knooppunt in Nederland en concurreert in dit profiel met andere strategische hubs zoals Rotterdam (Sea Port) en Eindhoven (Brain Port).

Blue Port is niet uniek, maar wel uniek Helders te maken

Wereldwijd zijn er meerdere steden en regio's die het Blue Port-concept omarmen. Havens zoals Singapore, Hamburg en Kopenhagen zetten sterk in op de blauwe economie, waarin duurzaamheid en innovatie hand in hand gaan met economische groei. Nederland kent enkele regio's die maritieme duurzaamheid stimuleren.

Echter, Den Helder heeft een unieke kans om zich nationaal als dé Blue Port te profileren door:

- Gecombineerde maritieme en militaire infrastructuur. Geen enkele andere Nederlandse stad combineert civiele offshore, maritieme innovatie en defensie op deze schaal.
- Civiel-militaire kracht als fundament: de aanwezigheid van de Koninklijke Marine en de kracht van civiel-militaire samenwerking vormen een onderscheidend onderdeel van Den Helder Blue Port. Deze samenwerking maakt gezamenlijke innovatie, kennisdeling en gedeeld gebruik van infrastructuur mogelijk, en versterkt zo Den Helder als maritiem knooppunt voor technologie, veiligheid en duurzame groei.
- De strategische ligging aan de Noordzee en het Waddengebied, wat niet alleen economische kansen biedt, maar ook een sterke ecologische waarde toevoegt.
- De opgebouwde en potentiële kennis en innovatiekracht binnen METIP, waar maritieme technologieën, drone-operaties en innovaties samenkomen.

Blue Port als samenhangend stedelijk geheel

Blue Port verbindt zee-, lucht- en kennishaven als dragers van economie en infrastructuur. Binnen dit geheel vormt de havenstad

het sociale en stedelijke domein, waarin cultuur, zorg, wonen, recreatie en sport met elkaar verbonden zijn. Zo ontstaat een samenhangende positie waarin leefkwaliteit en economische ontwikkeling hand in hand gaan.

Maar ook:

- De kwetsbaarheid van de huidige sociale staat waarin het 'blue' concept van verbinding en omgevingsgericht handelen een antwoord kan geven.
- De relatieve 'luwte' waarin Den Helder zich nu (nog) begeeft, die het mogelijk maakt om keuzes te maken, te experimenteren en een voorlopersrol toe te eigenen.

Door deze unieke combinatie van factoren kan Den Helder de Blue Port-gedachte niet alleen claimen, maar deze ook eigen maken op een manier die geen andere regio in Nederland kan evenaren.

Een Blue Port moedigt duurzame leefwijzen aan: inwoners worden gestimuleerd om bewust om te gaan met energieverbruik, mobiliteit en consumptie. In Den Helder vertaalt dit zich naar initiatieven zoals circulaire projecten in de haven, energie-efficiënte woningen en gedragsprogramma's gericht op duurzame keuzes.

- **Adaptiviteit en veerkracht.** Een Blue Port richt zich op aanpassingsvermogen aan veranderende omstandigheden, zoals klimaatverandering en economische transitie. Dit betekent dat Den Helder zich niet alleen economisch ontwikkelt, maar ook voorbereid is op toekomstige uitdagingen.
- **Balans tussen werk, leven en natuur.** In het blauwe mensbeeld wordt gestreefd naar een gezonde balans tussen economische activiteit en persoonlijk welzijn; werkgelegenheid is niet alleen gericht op productiviteit, maar ook op het creëren van een prettige leefomgeving. Dit is terug te zien in (de ontwikkeling van) stedelijke recreatiegebieden, sportinfrastructuur en de integratie van maritieme identiteit in het dagelijks leven.

Het blauwe mensbeeld binnen Den Helder Blue Port biedt een bredere visie op stedelijke ontwikkeling, waarin innovatie, duurzaamheid en sociale cohesie samenkomen. Door deze principes actief te integreren in beleid, onderwijs en gemeenschapsinitiatieven, wordt Blue Port niet alleen een economische strategie, maar ook een manier van leven die aansluit bij de unieke identiteit van Den Helder.

Door deze gefaseerde methodiek wordt Den Helder systematisch omgevormd tot een internationale Blue Port-stad, waarbij economische, ecologische en sociale waarden hand in hand gaan.

2.5 Perspectief 'Centre, Community en Coast'

Den Helder richt zich op stedelijke positionering 'Blue Port' met daarbinnen drie strategische kerncomponenten:

- **Centre:** De stad als innovatief en economisch kerngebied in het centrum van de Noordzee, waarin initiatieven zoals Maintenance Valley, METIP, de energietransitie en de groei van toerisme bijdragen aan de vooruitgang. Dit kan gezien worden als de economische component.
- **Community:** Een stad waarin gemeenschapszin en participatie centraal staan, via programma's als Blue Schools, het 'achter de voordeur'-principe, vitaliteit voor ouderen en sport als sociale verbinder. Dit kan gezien worden als component die gericht is op de huidige bewoners.
- **Coast:** De unieke ligging aan de kust en de Waddenzee wordt benut als economische, ecologische en toeristische troef binnen de stedelijke ontwikkeling. Dit kan gezien worden als een component die een verrassend element voor de buitenwereld toevoegt aan Den Helder en daarmee aan imagoverbetering bijdraagt.

Deze drie pijlers vormen de basis voor de stedelijke positionering Den Helder 2050.

3.

Validering 'Blue Port' vanuit de domeinen

Den Helder streeft ernaar zich te profileren als Blue Port, een concept waarin maritieme innovatie, duurzaamheid, economische ontwikkeling en sociale cohesie samenvloeien. Dit hoofdstuk evalueert in hoeverre bestaande beleidsdocumenten, visies en gespreksverslagen van partners binnen het Helders Perspectief aansluiten bij deze ambitie, gebaseerd op acht domeinen: vrede en veiligheid, wonen, overheid, zorg, onderwijs, sport, cultuur en economie.

Uit diverse beleidsdocumenten (zie bronnenlijst) blijkt dat de sectorale focus binnen deze domeinen zich soms beperkt tot specifieke initiatieven zonder een integrale strategie die de stad als geheel richting geeft. Tegelijkertijd tonen gesprekken met partners aan dat er wel degelijk bewustwording en wens tot samenwerking bestaat, maar dat concrete doorvertaling van de visie naar uitvoerbare structuren en programma's nog onvoldoende plaatsvindt. In deze analyse valideren we op basis van ingebrachte beleidsstukken en praktijkvoorbeelden in hoeverre Blue Port als concept een valide propositie kan zijn voor Den Helder.

3.1 Domein Vrede en Veiligheid

Beleidsanalyse

Den Helder heeft historisch gezien een sterke verbinding met maritieme veiligheid en defensie. De **Koninklijke Marine** is nauw vervlochten met de stad en zijn inwoners. Er wordt steeds meer ingezien dat een sterk Den Helder goed is voor de marine en omgekeerd. Vanuit die gedachte is op velerlei gebied een goede samenwerking tussen defensie, gemeente en provincie. Zo is er een intensieve samenwerking op het gebied van het onderwijs maar ook in de gezamenlijke exploitatie van de haven en de versterking van de maritieme infrastructuur. Daarnaast is er een intensieve civiel-militaire samenwerking op het gebied van scheepsonderhoud, energietransitie en innovatie. Met de ondertekening van de Regiodeal en het **Bestuursakkoord Maritiem Cluster** is deze samenwerking verdiept en nader uitgewerkt in concrete ontwikkelingsprogramma's. Een belangrijk strategisch aspect binnen het Blue Port-concept is dan ook **Navy Blue** – een term die verwijst naar de **synergie tussen maritieme innovatie, defensie en civiele ontwikkelingen**.

De Koninklijke Marine is al decennia een van de grootste economische en infrastructurele pijlers van Den Helder en blijft een cruciale partner in de duurzame ontwikkeling van de stad. Dit wordt zichtbaar in de samenwerking met civiele bedrijven en kennisinstellingen op het gebied van **onderwijs, scheepsonderhoud en innovaties zoals circulaire scheepsbouw, duurzame energie-voorziening en digitalisering**. Een concreet voorbeeld van maritieme innovatie binnen de sector Vrede en Veiligheid is het **Maritime Emerging Technologies Innovation Park (METIP)**. Hier werken bedrijfsleven en marine nauw met elkaar samen binnen een proeftuin voor nieuwe technologieën op het gebied van **onbemande maritieme systemen, cybersecurity, en duurzame energietoepassingen voor marine en offshore-industrie**. Het centrum staat in de belangstelling van bedrijven uit Nederland en internationale partners. Den Helder heeft de potentie om uit te groeien als een innovatief knooppunt voor maritieme en defensie-gerelateerde technologieën. De integratie van METIP binnen de bredere Blue Port-strategie biedt kansen voor verdere kruisbestuiving tussen Defensie, offshore, havenontwikkeling en smart shipping. Innovatieve programma's zoals het gebruik van Additive Manufacturing, Virtual en Extended Reality en slimme sensortechnologieën voor maritieme veiligheid worden hier ontwikkeld en getest.

Een ander belangrijk speerpunt binnen de innovatie van defensie is de ontwikkeling van **geavanceerde dronetechnologie**. De Koninklijke Marine investeert actief in **onbemande lucht- en maritieme drones voor verkenning, beveiliging en logistieke ondersteuning**. Deze drones worden getest en ingezet voor onder andere patrouilletaken, havenbeveiliging en inspecties van schepen en offshore-installaties. Dit sluit aan bij internationale trends waarbij de inzet van autonome systemen steeds belangrijker wordt voor zowel militaire als civiele toepassingen. De samenwerking tussen METIP en defensiepartners in de ontwikkeling van deze technologieën versterkt Den Helder als een leidend innovatiecentrum op dit gebied en maakt dat Den Helder airport zich naast Eemshaven kan ontwikkelen tot **'Droneport': het Maritime Drone Command Centre (MDCC)**.

Een andere groeimarkt is de bewaking van de veiligheid op de Noordzee, zowel voor wat betreft de scheepvaart als de (energie)infrastructuur. Dit is de taak van Kustwacht en de Koninklijke Marine die beiden hoofdkwartier hebben in Den Helder. De Kustwacht krijgt een nieuw, state of the art, hoofdkwartier van waaruit zij leiding kunnen geven. Dit betreft niet alleen de inzet van schepen maar ook van kustwachthelikopters en -vliegtuigen. Met de uitbreiding van het hoofdkwartier en de faciliteiten voor de Kustwacht in Den Helder, ontstaat er niet alleen een stabiele werkgelegenheidsbasis, maar wordt ook de strategische positie van de stad als maritieme veiligheidshub binnen Nederland en Europa versterkt.

Conclusie Vrede & Veiligheid

Den Helder is van wezenlijk belang voor de maritieme en defensiesector. Het defensiecluster is niet alleen een economische motor voor de stad, maar draagt ook bij aan werkgelegenheid en het vestigen van meer mensen in deze sector in Den Helder, mede dankzij aantrekkelijke vestigingsvoorwaarden. Daarnaast fungeert het als katalysator voor innovatie op het gebied van duurzaamheid en technologie. De investeringen in drone-technologie en onbemande maritieme systemen bevestigen de voortrekkersrol. Er liggen verdere kansen in de versterking van cross-sectorale samenwerkingen binnen METIP en de uitbouw van circulaire en duurzame toepassingen binnen de maritieme infrastructuur van Den Helder.

3.2 Domein Wonen

Beleidsanalyse

Het koersdocument 'Goed Wonen Geeft Kracht' van Woningstichting Den Helder markeert een belangrijke wijziging in het beleid en denken over wonen in Den Helder. De Woningstichting beweegt van een vastgoedgerichte aanpak naar een brede maatschappelijke benadering waarin het creëren van vitale leefomgevingen centraal staat. Niet langer is alleen de betaalbaarheid of beschikbaarheid van woningen leidend, maar het wonen wordt benaderd als **fundament voor gezondheid, welzijn, ontmoeting en stedelijke veerkracht**.

Deze koers sluit aan bij de Blue Port-gedachte, waarin een leefbare, gezonde en toekomstgerichte stad wordt nagestreefd. Duurzaam bouwen reikt verder dan energieprestaties of circulariteit, het draait ook om **sociale duurzaamheid**: om buurten waarin mensen zich thuis voelen, waarin ruimte is voor zorg, ontmoeting en gezamenlijke voorzieningen. Juist in deze brede benadering krijgt Blue Port nog meer betekenis.

Ervaringen in het **Stadshart en Nieuw Den Helder** laten zien dat fysieke investeringen bijdragen aan de aantrekkelijkheid van de stad. Tegelijk groeit het inzicht dat een eenzijdige focus op het centrum niet toereikend is. In kwetsbare wijken – zoals delen van **Nieuw Den Helder, Tuindorp-Oost, en De Schooten** – liggen aanzienlijke opgaven: vergrijzing, verouderd woningbestand, eenzaamheid en (energie-)armoede. Deze vraagstukken vragen om gebieds- en mensgerichte programma's die wonen, zorg, participatie en veiligheid met elkaar verbinden. Woningstichting neemt hierin een actieve, wijkgerichte en integrale rol, in partnerschap met bewoners en maatschappelijke instellingen. De opgave blijft echter fors. Zo vergt de verduurzaming van de woningvoorraad méér dan technische ingrepen. Circulaire en energiezuinige woningen stuiten soms op juridische grenzen. Daarom verkent Woningstichting experimenteerruimtes en vormt ze innovatieve coalities, bijvoorbeeld op het gebied van **woon-zorgcombinaties of 'gezonde woonconcepten' met extra aandacht voor mentaal welzijn, luchtkwaliteit en sociale veiligheid**.

Een structurele uitdaging is het verbeteren van de **doorstroming op de woningmarkt**. Starters blijven vaak te lang in ongeschikte woningen, terwijl ouderen moeilijk passende alternatieven vinden. Nieuwe woonvormen – zoals **compacte, levensloopbestendige woningen met gemeenschappelijke voorzieningen** – die zowel de dynamiek als de sociale menging in de stad bevorderen – worden verkend. Een inclusieve, evenwichtige stad vraagt ook om een **gevarieerde woningvoorraad**: diverse prijscategorieën, woningtypes en kwaliteitsniveaus. De Woningstichting zorgt niet alleen voor voldoende sociale huurwoningen, maar stemt zij haar aanbod waar nodig ook af op middeninkomens. Hiermee worden de sociale diversiteit en vitaliteit van buurten in het bijzonder en de stad als geheel versterkt.

Conclusie Wonen

De uitdagingen in het domein wonen — vergrijzing, energiearmoede, segregatie — zijn complex, maar bieden ook kansen. De Woningstichting onderkent haar rol binnen een groter geheel en werkt in uiteenlopende samenwerkingen aan projecten die niet alleen fysieke vernieuwing brengen, maar ook maatschappelijke veerkracht versterken. Deze **integrale benadering** weerspiegelt de kern van het Blue Port-denken: wonen niet als geïsoleerde opgave benaderen, maar als **drager van gezondheid, verbondenheid en toekomstgericht stedelijk leven**. Zo kan het domein wonen bijdragen aan een Den Helder dat weerbaar, inclusief en duurzaam is – met ruimte voor groei, innovatie en gemeenschapskracht.

3.3 Domein Openbaar bestuur

Beleidsanalyse

De gemeente Den Helder heeft in de afgelopen jaren meerdere beleidsinitiatieven ontwikkeld die gericht zijn op duurzaamheid, economische transformatie en sociale cohesie. Uit beleidsstukken en gespreksverslagen blijkt dat Den Helder zich wil ontwikkelen van een stad met een relatief lage inkomens- en opleidingspositie naar een aantrekkelijke, duurzame en economisch sterke gemeente.

Een belangrijk uitgangspunt in deze transformatie is de **Omgevingsvisie Den Helder 2040**, waarin wordt ingezet op duurzaamheid, slimme ruimtelijke ordening en het creëren van een stad die aantrekkelijk is voor zowel inwoners als ondernemers. Binnen deze visie is er speciale aandacht voor het vergroenen van de stad en het versterken van de relatie met de maritieme sector. Dit betekent onder andere een focus op het verduurzamen van infrastructuur, het stimuleren van energietransitie en het bevorderen van circulaire economie binnen stedelijke en havengebonden activiteiten. Een voorbeeld hiervan is het programma **Programma Duurzaamheid**, waarin de gemeente samenwerkt met bedrijven en instellingen om energie-neutrale stadsontwikkelingen te realiseren.

Zo worden nieuwbouwprojecten steeds vaker voorzien van duurzame energieoplossingen zoals zonne-energie en warmtenetten. Verder wordt ingezet op vergroening van de openbare ruimte en het verbeteren van de luchtkwaliteit via klimaat-adaptieve maatregelen.

De gemeente Den Helder profileert zich in de **Regiovisie Sociaal Domein** als regisseur van een integrale en inclusieve aanpak, waarmee de stedelijke positionering als Blue Port wordt versterkt door sociaal-maatschappelijke duurzaamheid te koppelen aan innovatie en vitaliteit. Via initiatieven als **Werk en Inkomen Den Helder** investeert de gemeente bovendien in scholing en leer-werktrajecten die inwoners beter verbinden met de vraag naar technisch en maritiem personeel.

De gemeente speelt een actieve rol in het creëren van een aantrekkelijk ondernemersklimaat. Zo wordt gewerkt aan het vernieuwen van het stadscentrum om de binnenstad levendiger en aantrekkelijker te maken voor zowel inwoners als bezoekers. Er wordt ingezet op het aantrekken van innovatieve ondernemers die duurzaamheid en circulaire economie als speerpunt hebben. Verder verbindt de gemeente toerisme en recreatie strategisch aan stedelijke ontwikkeling: via het beleidskader **‘Ontdek Den Helder van Kust tot Cultuur’** wordt ingezet op destinatiemanagement en versterking van identiteit, leefbaarheid, economie, erfgoed en gastvrijheid.

Door actief in te zetten op de kansen die de energietransitie en de groei van de Koninklijke Marine bieden, wordt niet alleen de economische basis van Den Helder versterkt, maar draagt de overheid ook bij aan passende, hoogwaardige banen voor partners van defensie- en offshore personeel en andere potentiële inwoners van de stad. Daarnaast erkent de overheid het unieke ruimtelijke aanbod van Den Helder aan de kust, waar nog ruimte is voor innovatieve, energiegerichte bedrijvigheid.

Conclusie Openbaar bestuur

Gemeente Den Helder speelt een actieve rol in het realiseren van duurzame en economische transformatie. De diverse initiatieven tonen

aan dat de gemeente inzet op het verbeteren van de woon- en leefkwaliteit, het versterken van de economie en het positioneren van Den Helder als een stad die aantrekkelijk is voor zowel bewoners als ondernemers. Hoewel er nog uitdagingen zijn op het gebied van financiering en implementatie, wordt de transitie naar een duurzamere gemeente duidelijk ondersteund door concrete maatregelen en samenwerkingen.

3.4 Domein Zorg

Beleidsanalyse

De gezondheidszorg in Den Helder is een dragende kracht onder de bredere Blue Port-positionering van de stad. Zorginstellingen als **Noordwest Ziekenhuisgroep** en **'s Heeren Loo** leveren hierbij een actieve bijdrage door te investeren in duurzame zorgmodellen die toekomstgericht, technologisch ondersteund en mensgericht zijn. Den Helder laat hiermee zien dat ook in meer perifere gebieden hoogwaardige, innovatieve zorg niet alleen mogelijk is, maar juist als voorbeeld kan dienen.

Een belangrijke katalysator hierin is het **samenwerkingsverband Noord-Holland Noord Gezond**, waarin zorgorganisaties, gemeenten en maatschappelijke partners gezamenlijk werken aan een preventiegedreven zorgbenadering. In dit programma wordt gezondheid benaderd als een gedeelde verantwoordelijkheid van individu en omgeving, met aandacht voor leefstijl, sociale cohesie en preventie. Den Helder speelt hierin een innovatieve voortrekkersrol, onder meer door het toepassen van e-health-oplossingen, het inrichten van energiezuinige infrastructuur en het combineren van zorg met duurzaamheidsdoelen.

Binnen deze context is Den Helder landelijk toonaangevend in de **acute zorg (AAZ)**. De aanpak, die landelijk navolging vindt, toont aan hoe slimme organisatie en samenwerking zorgen voor continuïteit van zorg in regio's met minder bevolkingsdichtheid.

Tegelijkertijd zijn er toekomstgerichte concepten zoals **plantaardige voedingskeuzes** in het ziekenhuis (waar 70% bewust voor kiest), is er **muziek in het ziekenhuis voor patiënten** en zijn er korte communicatielijnen tussen zorgprofessionals — stuk voor stuk elementen die bijdragen aan een meer mensgerichte, duurzame en innovatieve zorgpraktijk.

Daarnaast zijn er innovatieve experimenten met **medicatie-recycling** en het **verminderen van medicijnresten in het water**. Noordwest heeft initiatieven lopen om via nieuwe technieken **medicijnresten uit urine te filteren**, wat bijdraagt aan zowel milieubescherming als duurzame zorgprocessen. Als **relatieziekenhuis van Defensie** speelt Noordwest bovendien een unieke rol in de opleiding van militair medisch personeel. Hiermee verbindt Den Helder de zorgsector direct aan nationale veiligheid en defensie - een logische en onderscheidende schakel binnen de bredere maritieme identiteit van de stad.

Ook **'s Heeren Loo** draagt actief bij aan deze zorgtransitie. De organisatie integreert **groene en natuurinclusieve elementen** in haar zorgconcepten en stimuleert **ontmoeting** tussen bewoners en omgeving. Zulke initiatieven onderstrepen hoe zorg en duurzaamheid elkaar kunnen versterken binnen een inclusief stedelijk beleid.

Conclusie Zorg

De zorgsector in Den Helder laat zien hoe duurzaamheid, innovatie en omgevingsgericht denken samenkomen in een regionale praktijk die het Blue Port-concept onderstreept. Door de nadruk op preventie, samenwerking en maatschappelijke verbondenheid is Den Helder een belangrijke speler binnen Noord-Holland Noord en een voorbeeld voor andere regio's. De koppeling met Defensie en de maritieme identiteit bieden kansen om de zorgsector sterker te verankeren in de economische en stedelijke ontwikkeling van de stad. Verdere integratie van zorg in maritieme innovatie-ecosystemen kan Den Helder nog nadrukkelijker positioneren als plek voor duurzame zorg in een internationale havenstad.

3.5 Domein Onderwijs

Beleidsanalyse

Het onderwijs in Den Helder speelt een cruciale rol in de transitie naar een innovatieve en duurzame maritieme stad. Onderwijsinstellingen zoals Scholen aan Zee, Meerwerf, VONK en het Koninklijk Instituut voor de Marine (KIM) vormen samen met toekomstige initiatieven in hoger onderwijs een belangrijke pijler binnen de Blue Port-strategie. Binnen de onderwijsvisie staat de koppeling met maritieme innovatie en techniek centraal. Dit blijkt uit het Koersplan van Meerwerf en Scholen aan Zee, waarin toekomstbestendige vaardigheden, duurzaamheid en praktijkgerichte samenwerking met de offshore-, logistieke- en scheepsbouwsector worden benadrukt.

Een concreet voorbeeld is het **Blue School**-programma van de Europese Commissie, dat oceaangeletterdheid vergroot en jongeren bewust maakt van het belang van de zee voor duurzaamheid, ecologie en economie.

De **Jac. P. Thijsseschool (Meerwerf)** werd in 2021 als eerste school in de EU officieel gecertificeerd als **Blue School**. Inmiddels hebben vijf scholen dit certificaat behaald en loopt een verkennend overleg met onderwijsbestuurders om dit verder uit te breiden.

Den Helder werkt, samen met DGMARE (Europese Commissie) en lokale onderwijsinstellingen, aan het concept van een **Blue School Municipality**. Dit educatieve programma wordt ondersteund door partners zoals De Helderse Vallei, Fort Kijkduin, het Marinemuseum, Port of Den Helder, NIOZ, Ecomare, het Waddenfonds en het bedrijfsleven. Het doel is oceaangeletterdheid structureel te verankeren in het onderwijs en een generatie te creëren die actief bijdraagt aan een duurzame oceaan.

De ambitie is een doorlopende leerlijn van peuterschool tot middelbaar en mogelijk hoger onderwijs. Hiervoor is een convenant opgesteld, dat op 21 maart 2025 tijdens het Blue School Congres in De Kampanje door het college en onderwijsbestuurders is ondertekend. Dit congres vindt sinds 2022 jaarlijks plaats rond VN Wereldwaterdag (22 maart).

Binnen het domein Onderwijs zou de ontwikkeling van een civiel-militaire opleidingscampus sterk kunnen bijdragen aan de versterking van de Blue Port-positionering. Deze campus richt zich op jonge mensen met een technische achtergrond uit heel Nederland, en biedt hen in Den Helder perspectief op een loopbaan in zowel de Koninklijke Marine als de offshoresector – sectoren die avontuurlijke en toekomstgerichte carrièremogelijkheden op zee combineren

Conclusie Onderwijs

Den Helder zet grote stappen in het verduurzamen en moderniseren van het onderwijs, met een sterke koppeling naar maritieme innovatie. Blue Schools, maritiem-technische educatie en oceaangeletterdheid sluiten direct aan bij het Blue Port-concept. De verdere ontwikkeling van hoger onderwijs en een kennis- en innovatiecampus blijven essentieel om Den Helder te positioneren als toonaangevende locatie voor maritiem en duurzaam onderwijs binnen Nederland.

3.6 Domein Economie

Beleidsanalyse

Den Helder heeft een sterke economische basis binnen de maritieme en logistieke sector. **Port of Den Helder, Den Helder Airport en de Ondernemersvereniging Den Helder (OVDH)** spelen een cruciale rol in de economische ontwikkeling van de stad. Uit analyse blijkt dat de regio een transitie doormaakt van een traditionele marine- en offshore haven naar een Blue Economy-hub waarin duurzaamheid, innovatie en internationale samenwerking meer en meer centraal staan.

De **OVDH** werkt aan een toekomstbestendig ondernemersklimaat door samenwerking tussen bedrijven, onderwijs en overheid te stimuleren. Dit komt tot uiting in initiatieven rond circulaire economie, innovaties en duurzame scheepsbouw, waarmee Den Helder zich positioneert als broedplaats voor maritieme innovatie en energietransitie. **Toerisme, recreatie en erfgoed versterken dit profiel**, zowel economisch als cultureel: van varend en gebouwd erfgoed op Willemsoord en de Stelling tot immateriële tradities die de stad verbinden. Er wordt met name ingezet op **stedelijk toerisme** als motor voor **bestedingen**, een **positief imago** en **een levendig, gastvrij stadscentrum**.

Port of Den Helder maakt, samen met Den Helder Airport, haar strategische ligging in de Noordzee te gelde. Als onderhoudshub voor offshore-operaties biedt de haven directe logistieke verbindingen - via zee en lucht - naar de energie-infrastructuur op zee. Van oudsher ligt de kracht bij onderhoud aan olie- en gasinstallaties - 95% van de Noordzeeplatforms wordt vanuit Den Helder bediend. De focus verschuift echter steeds meer naar onderhoud aan offshore windparken, met Den Helder als vooruitgeschoven 'vliegdekschip' en pitstophaven tussen toekomstige windprojecten. 'Onderhoud' is het DNA van Den Helder: hoogwaardige expertise op het snijvlak van technologie en zout water, zowel voor de offshoresector als de Koninklijke Marine. Deze nieuwe focus is sterk verankerd in de energietransitie. Het motto 'energietransitie = haventransitie' krijgt

gestalte langs drie transitielijnen: van olie & gas naar offshore wind, van aardgas naar duurzame energie, en van ecoport naar zero-emissie haven. Naast de energietransitie vormt ook samenwerking de sleutel voor de havenontwikkeling: samenwerking tussen zee-, lucht- en kennishaven, samenwerking tussen de **Haven** en het **Maritiem Cluster** en binnen AYOP samenwerking met andere havens, waaronder Port of Amsterdam. Zo wordt gebouwd aan een duurzame, innovatieve maritieme toekomst voor de regio.

Ook **Den Helder Airport** speelt een belangrijke rol in de regionale economie. De luchthaven faciliteert niet alleen offshore-helikopteroperaties, maar is steeds meer betrokken bij duurzame luchtvaartinitiatieven, zoals het testen van waterstof-aangedreven luchtvaart en drones voor maritieme inspecties. De integratie van de luchthaven binnen de bredere Blue Port-strategie zou verder kunnen bijdragen aan innovatie en internationale samenwerking.

Blue Port Centre als ondersteunend knooppunt

Het Blue Port Centre kan een ondersteunende rol spelen binnen Den Helder Blue Port. Als eerste offshore terminal biedt het ruimte aan de komst van windpartijen zoals **RWE en SSE**. Het centrum faciliteert samenwerking tussen bedrijven, overheden en kennisinstellingen rond praktische thema's in de offshore-sector. Hiermee start een nieuw offshore-tijdperk voor de Helderse haven en draagt het Blue Port Centre bij aan de geleidelijke ontwikkeling van een toekomstbestendige maritieme economie in Den Helder.

Den Helder Airport in relatie tot Schiphol

Den Helder Airport kan in de toekomst meer bijdragen aan het ontlasten van Schiphol door extra kustwachtvliegtuigen te huisvesten. Dit biedt kansen voor efficiëntie, duurzaamheid en versterking van Den Helder als strategisch knooppunt binnen de Blue Port-strategie. Daarnaast wordt de rol van DHA en Port of Den Helder in de energietransitie verkend, onder meer via waterstofproductie en windparkonderhoud.

Ook Defensie ziet potentie in DHA voor de stationering van grote onbemande toestellen, gezien de strategische ligging nabij de Noordzee. Deze ontwikkelingen kunnen de economische en logistieke positie van Den Helder binnen maritieme innovatie en veiligheid verder versterken.

Conclusie Economie

Den Helder heeft een sterke economische basis in de maritieme sector en ontwikkelt zich steeds verder richting een Blue Economy. De samenwerking tussen OVDH, Port of Den Helder, Den Helder Airport en het Blue Port Centre kan verduurzaming en modernisering van de lokale economie verder stimuleren. Ook de potentie van (stedelijk) toerisme kan Blue Port zowel economisch als cultureel versterken: met meer uitgaven en een sterker imago als gastvrije, levendige havenstad. Er liggen kansen in de verdere integratie van circulaire economie en energie-innovaties, en een nauwere samenwerking met Schiphol om zo de Blue Port-visie volledig te realiseren.

3.7 Domein Cultuur

Beleidsanalyse

Cultuur en erfgoed spelen een essentiële rol in de positionering van Den Helder als Blue Port. Een sterke culturele identiteit draagt bij aan sociale cohesie, creativiteit en economische innovatie.

Het Cultuurbeleidskader Den Helder 2025 legt de nadruk op de rol van kunst en cultuur als verbindende factor binnen de stad, en hoe dit kan bijdragen aan een duurzaam en sociaal-maatschappelijk sterk Den Helder. De gemeente Den Helder heeft een relatief behoorlijke cultuurbesteding ten opzichte van andere steden in Nederland, zoals blijkt uit de ranking van cultuuruitgaven waarin de stad op plek #40 staat met een besteding van €155,- per inwoner per jaar.

Een van de speerpunten in het cultuurbeleid is gemeenschapszin en burgerschapsontwikkeling. Dit komt tot uiting in initiatieven die zich richten op actieve participatie van inwoners bij culturele projecten.

Project Kooihoekschor, waarbij in samenwerking met NAM en lokale gemeenschappen een cultureel-ecologisch project wordt ontwikkeld, zou hierin potentieel een modelfunctie kunnen hebben. Dat sluit dan aan bij het Blue Port-concept waarin de relatie tussen mens, natuur en economie centraal staat.

Daarnaast wordt ingezet op transformatie en innovatie binnen cultuur en industrie. Een goed voorbeeld hiervan is de herontwikkeling van industrieterreinen naar creatieve hubs, waar kunstenaars en culturele instellingen nieuwe werk- en expositieruimtes vinden. Dit biedt een platform voor creatief ondernemerschap en draagt bij aan de aantrekkelijkheid van Den Helder als stad voor makers en denkers.

Culturele verbinding met maritiem erfgoed en natuur

Den Helder is onlosmakelijk verbonden met de zee en het Waddengebied, wat zich uit in de rijke aanwezigheid van maritieme musea en nautische evenementen:

- Marine museum: Dit museum biedt een diepgaand inzicht in de maritieme geschiedenis van Den Helder en de Nederlandse marine en trekt jaarlijks duizenden bezoekers.
- Fort Kijkduin: Een historisch fort dat de verbinding tussen erfgoed, natuur en educatie maakt en waarmee bezoekers de maritieme verdedigingslinie kunnen ervaren.
- Nationaal Reddingmuseum Dorus Rijkers: Dit museum brengt de geschiedenis en heldendaden van de reddingsmaatschappijen tot leven en draagt bij aan de maritieme identiteit van Den Helder.
- Jaarlijkse grootschalige maritieme evenementen: Een groots maritiem evenement (zoals Sail) dat de stad (inter)nationaal op de kaart zet en fungeert als podium voor nautische cultuur, innovatie en internationale samenwerking.
- Theater de Kampanje, gevestigd in de voormalige Rijkswerf Willemsoord, fungeert als cultureel hart van de stad en trekt jaarlijks vele bezoekers. Het biedt een podium voor zowel lokale als nationale theatergezelschappen en draagt bij aan de levendigheid van de stad.

- Lichtkunstfestival Helder Licht verbindt kunst met de maritieme identiteit van de stad en heeft als doel het versterken van de beleving van Den Helder als maritieme en creatieve stad.
- Kunsthal 45, een ruimte voor hedendaagse kunst die vernieuwende en experimentele projecten ondersteunt.
- De Nollen, een uniek landschapskunstproject waarin natuur en kunst worden gecombineerd, wat aansluit bij de duurzaamheidsvisie van Blue Port.

De ligging aan het Waddengebied, de uitgestrekte kustlijn en het nabijgelegen Texel bieden extra kansen om natuur, duurzaamheid en cultuur te verweven binnen de Blue Port-strategie. Het versterken van de culturele profilering in combinatie met ecologisch bewustzijn zou kunnen leiden tot een grotere aantrekkingskracht op zowel toeristen als inwoners.

Sociale cohesie en culturele trots

De sociale staat van Den Helder vraagt om een benadering waarin kunst en cultuur worden ingezet als middel om verbindingen te versterken en intellectuele en culturele ontwikkeling te stimuleren. De stad heeft het potentieel om te evolueren van een overwegend maritieme en masculiene vissers- en marinecultuur naar een stad waar Inclusiviteit, creativiteit en culturele trots centraal staan.

Den Helder kent een actief vrijwilligersnetwerk dat betrokken is bij culturele evenementen, musea en gemeenschapsprojecten. Dit netwerk draagt bij aan de sociale cohesie en zorgt ervoor dat culturele initiatieven breed gedragen worden. Door deze bestaande betrokkenheid verder te benutten, kan cultuur nog meer een verbindende factor worden in de stad. De Helderse bibliotheek, die recentelijk is onderscheiden, speelt hierin ook een belangrijke rol. Het biedt een ontmoetingsplaats voor kennis, educatie en cultuur en draagt bij aan de intellectuele ontwikkeling van inwoners. Programma's gericht op leesbevordering, digitale geletterdheid en maatschappelijke participatie ondersteunen de bredere Blue Port-strategie waarin sociale en economische veerkracht centraal staan.

Cultuur & Erfgoed en de Blue Port-visie

Cultuur wordt in Den Helder niet alleen gezien als verrijking, maar ook als motor voor een aantrekkelijke en innovatieve stad. Kunst en cultuur fungeren als sociaal bindmiddel, met economische spin-off en ruimte voor duurzame vernieuwing. Ook erfgoed speelt hierin een sleutelrol: van het varend en gebouwd erfgoed op Willemsoord en de Stelling van Den Helder tot immateriële tradities die de stad verbinden. In lijn met het beleidskader 'Ontdek Den Helder van Kust tot Cultuur' ligt de focus niet alleen op kusttoerisme, maar juist op stedelijk toerisme met meer bestedingen en versterking van Den Helder's imago als levendige en gastvrije havenstad. Circulair bouwen binnen culturele infrastructuur en herbestemming van erfgoed voor creatieve doeleinden sluiten aan bij de Blue Port-gedachte.

Conclusie Cultuur

Den Helder heeft een culturele sector die steeds meer verweven raakt met het Blue Port-concept. De stad bezit erfgoed - zowel materieel, varend als immaterieel - dat via musea en evenementen een belangrijke culturele rol speelt. Daarnaast draagt kunst en cultuur bij aan sociale cohesie en de transitie naar een meer inclusieve en cultureel bewuste stad. Door verdere inzet op maritieme cultuur, verbinding met natuur en sociale betrokkenheid, kan Den Helder zich nog sterker profileren als een Blue Port-stad waar innovatie, erfgoed en gemeenschapszin samenkomen.

3.8 Domein Sport

Beleidsanalyse

Sport speelt een belangrijke rol binnen de Blue Port-visie. Niet alleen als middel voor fysieke gezondheid, maar ook als verbindende factor tussen welzijn, mentale gezondheid en gemeenschapsvorming en als ultiem middel om preventief zorg te voorkomen en/of verminderen. Het sportbeleid van de gemeente Den Helder richt zich op vitaliteit, topsport en sport als middel voor sociale cohesie. Zo maakt de Den Helder deel uit van de JOGG-gemeenten (Jongeren op Gezond Gewicht), waarbij terugdringen van overgewicht het doel is.

En met het **lokale Sportakkoord** spreken partijen uit de sport, maatschappelijke organisaties, bedrijven en de gemeente, af hoe zij met elkaar de eigen sport- en beweegambities kunnen bereiken. Met als doel de toekomstbestendigheid van de sport te vergroten. Daarnaast is er een sterke historische verankering van sport binnen de stad, met een rijke topsporttraditie en sterke initiatieven om sport te koppelen aan maatschappelijke vraagstukken.

Topsport en sporthistorie

Den Helder heeft een rijke sportgeschiedenis en heeft door de jaren heen topsporters voortgebracht op zowel nationaal als internationaal niveau. De stad is vooral bekend door de Den Helder Suns, een professionele basketbalclub die nationaal heeft gepresteerd en een voorbeeldfunctie heeft voor talentontwikkeling in de regio. Ook in individuele sporten, zoals marathons, zwemmen en vechtsporten, heeft Den Helder sporters voortgebracht die op hoog niveau hebben gepresteerd. Naast topsport zet de gemeente sterk in op de ontwikkeling van talent. Er zijn diverse programma's om jeugdige sporters door middel van academies en samenwerkingen met scholen en sportverenigingen door te laten stromen naar professioneel niveau. Dit draagt bij aan de bredere positionering van Den Helder als een stad waarin prestatie, discipline en sportieve ontwikkeling centraal staan.

Sport en gezondheid: het 'achter de voordeur'-principe

Een innovatieve benadering binnen het sportbeleid van Den Helder is de inzet van sport als middel voor mentale en fysieke gezondheid. In het 'achter de voordeur'-principe wordt sport gekoppeld aan maatschappelijke en geestelijke gezondheidsvraagstukken. Door middel van sportieve activiteiten worden kwetsbare doelgroepen zoals ouderen, mensen met een beperking en jongeren met een verhoogd gezondheidsrisico ondersteund in hun welzijn. Sport en in bredere zin beweging vormt zo ook een steeds belangrijker wordende factor in stedelijke vernieuwing in Den Helder. Dit sluit aan bij de bredere Blue Zone-principes, waarin beweging en sociale interactie centraal staan voor een lang en gezond leven.

Het project '**Blue Recovery Zone**' speelt hier een belangrijke rol in. Dit programma richt zich op het herstel en de re-integratie van mensen met fysieke of mentale klachten door middel van beweging en sport. Door een combinatie van sport, coaching en natuurervaring wordt er gewerkt aan een duurzame verbetering van gezondheid en welzijn.

Koninklijke Marine en sport

Den Helder heeft als marinehaven een unieke band tussen Defensie en sport. De Koninklijke Marine speelt een actieve rol in sportontwikkeling binnen de stad. Niet alleen door het aanbieden van sportfaciliteiten, maar ook door Defensie-sportprogramma's die gericht zijn op discipline, fysieke fitheid en mentale weerbaarheid. Hierdoor is er een nauwe koppeling tussen maritieme identiteit, sport en gezondheid, wat goed aansluit op het Blue Port-ecosysteem waarin balans en vitaliteit een belangrijke pijler vormen.

Duurzaamheid en sport

Binnen de sportinfrastructuur van Den Helder speelt duurzaamheid een steeds grotere rol. Sportaccommodaties worden verduurzaamd door het gebruik van zonne-energie en energiezuinige faciliteiten. Ook wordt gekeken naar circulaire sportmaterialen en duurzame evenementenorganisatie, wat een extra dimensie toevoegt aan de rol van sport binnen de bredere duurzame transitie van de stad.

Conclusie Sport

Sport vormt een essentiële bouwsteen binnen de Blue Port-visie. De stad heeft een sterke topsporttraditie, en weet sport ook strategisch in te zetten als middel voor welzijn, gezondheid en sociale cohesie. Door de combinatie van talentontwikkeling, het 'achter de voordeur'-principe en de koppeling met Defensie en duurzaamheid, heeft Den Helder een unieke propositie waarin sport niet alleen prestatiegericht is, maar ook bijdraagt aan een gezondere en veerkrachtigere samenleving.

4.

Blue Port: een netwerk-organisatie

Een van de kernprincipes van het Blue Port-concept is het creëren van een samenhangend ecosysteem waarin verschillende domeinen elkaar versterken. De analyse van beleidsstukken en gespreksverslagen toont aan dat er al diverse kruisverbanden bestaan tussen de sectoren in Den Helder. De verbondenheid tussen zorg, onderwijs, sport, overheid, economie, cultuur en veiligheid draagt bij aan een veerkrachtige en innovatieve stad waarin samenwerking en duurzaamheid centraal staan.

4.1 Gemeenschappelijke factoren tussen domeinen

Uit de analyse van de presentatie en documentatie komen enkele kernbegrippen naar voren die in meerdere domeinen terugkeren en de basis vormen voor de verbindingskracht binnen Blue Port:

- Gemeenschapszin en burgerschapsontwikkeling (zorg, onderwijs, cultuur, overheid, wonen)
- Blue Port als ecosysteem (overkoepelend concept in alle domeinen)
- Vitaliteit en gezondheid (sport, zorg, onderwijs, wonen)
- Duurzaamheid en energietransitie (economie, havenontwikkeling, wonen, overheid)
- Innovatie en kennisontwikkeling (onderwijs, AYOP, economie, defensie)
- Havengerichte strategieën (economie, veiligheid, overheid, METIP, cultuur)

4.2 Concrete kruisverbanden

Op basis van de onderliggende beleidsstukken en documenten zijn de volgende bestaande en potentiële kruisverbanden tussen de Blue Port-domeinen geïdentificeerd:

- **Sport, Wonen en Zorg:**
 - Het 'Achter de Voordeur'-programma koppelt sport en gezondheid door kwetsbare groepen actief te laten bewegen als onderdeel van hun herstel en welzijn.
 - De Blue Recovery Zone gebruikt sport als herstelmethodiek, waarbij beweging wordt ingezet voor fysieke en mentale gezondheid.
- **Onderwijs en Economie:**
 - De ambitie voor hoger onderwijs en de ontwikkeling van Blue Schools sluiten aan bij de economische behoefte aan technisch en maritiem geschoold personeel.
 - Maintenance Valley koppelt opleidingen aan innovatieve technologieën binnen haven en maritieme sector.

- **Cultuur en Gemeenschapszin:**

- Kunst en cultuur worden ingezet voor burgerschapsontwikkeling en sociale cohesie.
- Projecten zoals Kooihoekschor (duurzaam natuurbeheer met een culturele component) tonen aan hoe ecologie, erfgoed en samenleving samenkomen.

- **Vrede, Veiligheid en Innovatie:**

- Met METIP liggen er verbindingen tussen Defensie, havenontwikkeling, offshore en innovatieve technologieën zoals waterstof en drone-technologie.
- De samenwerking tussen Defensie en onderwijsinstellingen biedt kansen voor een meer intelligente krijgsmacht en talentontwikkeling binnen innovatieve maritieme sectoren.

- **Havengerichte Ontwikkeling en Duurzaamheid:**

- De energietransitie en davenporttransitie verbinden economie, maritieme sector en overheidsbeleid in de ontwikkeling van een circulaire en duurzame haveninfrastructuur.
- De Havenvisie Den Helder speelt hierin een centrale rol door economie, defensie en offshore samen te brengen binnen een duurzaam kader.
- Met de uitbreiding van **AYOP** (voorheen Amsterdam IJmuiden Offshore Ports, voorlopig AYOP: Offshore Energy Association) naar Den Helder groeit de samenwerking tussen Noord-Hollandse havens in de offshore-energiesector. Dit versterkt Den Helder als strategische offshore-hub binnen de Blue Port-strategie en biedt het kansen voor netwerkgroei, kennisdeling en een sterkere marktpositie. Met steun van de provincie draagt dit bij aan de economie en energietransitie.

- **Overheid als regisseur:**

- De **Regio Deal Noord-Holland Noord** en het **Bestuursakkoord Maritiem Cluster** tonen aan dat de overheid een coördinerende rol kan spelen bij de ontwikkeling en implementatie van kruisverbanden binnen Blue Port.

- Door een integrale aanpak kan de gemeente fungeren als regisseur in de versterking van onderlinge sectorale samenwerking.

Conclusie

De kracht van Blue Port Den Helder ligt in de verwevenheid tussen verschillende domeinen. De kruisverbanden tussen zorg, sport, economie, cultuur, onderwijs en veiligheid laten zien dat samenwerking leidt tot innovatieve en duurzame oplossingen. Door deze verbanden verder te versterken en strategisch te benutten, kan Den Helder haar positie als innovatieve maritieme stad verder uitbouwen en haar Blue Port-identiteit verankeren in beleid en praktijk.

5.

Gefaseerde aanpak 2025-2026:

Van strategie en draagvlak
naar thema's en bestendinging

De vertaalslag van Blue Port naar uitvoerbare thema's verloopt via een gefaseerde en meetbare aanpak.

1) Draagvlak (Q1-Q2 2025):

Vaststelling van de positionering en verankering binnen beleidsdocumenten en achterbannen.

2) Concurrentieanalyse & verdieping van Blue Port thema's (Q2-Q3 2025):

Vormgeven van het concurrerende speelveld en inhoudelijke uitwerking naar Blue Port thema's. Daar waar mogelijk voorzien van een financieringsaanvraag en samenwerkingsafspraken.

3) Bestendinging in organisatie, beleid en stedelijke transformatie (Q3 2025 - Q1 2026):

Ontwikkeling van KPI's, dashboards en bestuursstructuren (entiteit) die de uitvoering monitoren en bijsturen. Integratie van Blue Port in lange termijn stadsontwikkelingsplannen, economische strategieën en duurzaamheidsbeleid.

vervolgstappen:

van positionering naar stedelijke transformatie

6.

Benchmark Eindhoven als potentieel toekomstmodel

Brainport Eindhoven heeft zich de afgelopen decennia ontwikkeld tot een van de meest succesvolle economische en innovatiehubs van Nederland en Europa. De regio wordt internationaal erkend als toonaangevend high-tech cluster, gedreven door samenwerking tussen bedrijven, kennisinstellingen en overheden. De pijlers van Brainport, zoals innovatie, place branding en strategische governance, bieden waardevolle lessen voor Blue Port Den Helder. Dit hoofdstuk analyseert de Brainport-strategie met inzichten in organisatie, financiering, governance en stedelijke ontwikkeling.

6.1 Organisatie en governance

Brainport Eindhoven functioneert onder een complexe governance-structuur waarin publiek-private samenwerking centraal staat. Dit model wordt gekenmerkt door een netwerkbenadering met verschillende organisaties en overlegstructuren. Belangrijke spelers zijn:

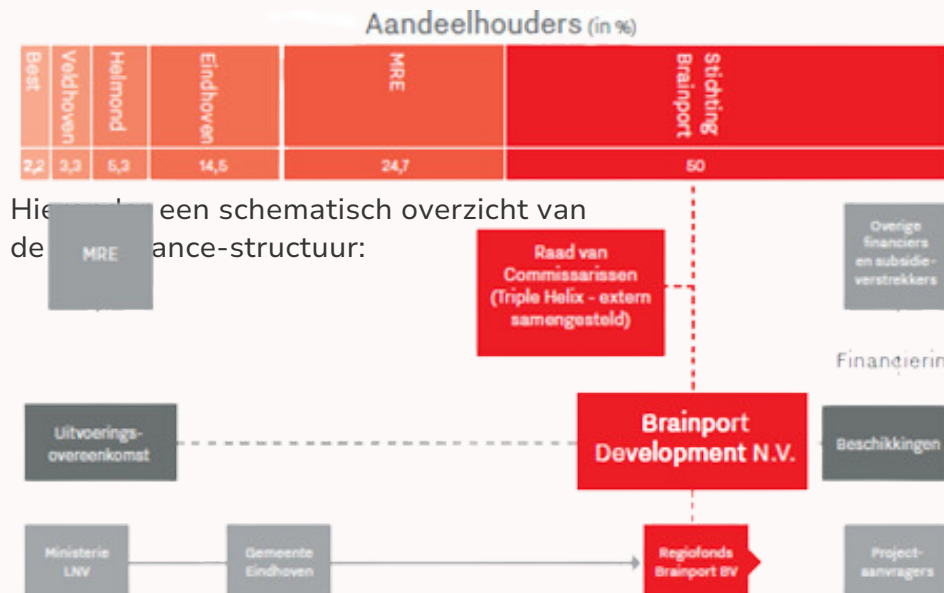
- Brainport Development N.V. – een onafhankelijke ontwikkelingsmaatschappij die strategieën en innovatieprogramma's uitvoert.
- Stichting Brainport – een strategische denktank die de langetermijnvisie bepaalt en belangrijke stakeholders bijeenbrengt.
- Overheidsinstanties, zoals de gemeente Eindhoven, de provincie Noord-Brabant en het Rijk, die financiële en beleidsmatige ondersteuning bieden.
- Het bedrijfsleven, bestaande uit multinationals als ASML, Philips en VDL, alsmede innovatieve MKB-bedrijven en startups.
- Onderwijs- en kennisinstellingen, waaronder de Technische Universiteit Eindhoven (TU/e) en Fontys Hogescholen, die onderzoek en talentontwikkeling faciliteren.

6.2 Financiering en jaarlijkse financieringsbehoefte

Een van de cruciale succesfactoren van Brainport is de diverse financieringsmix. De jaarlijkse financieringsbehoefte wordt geschat op €500 miljoen, waarvan een groot deel afkomstig is uit de volgende bronnen:

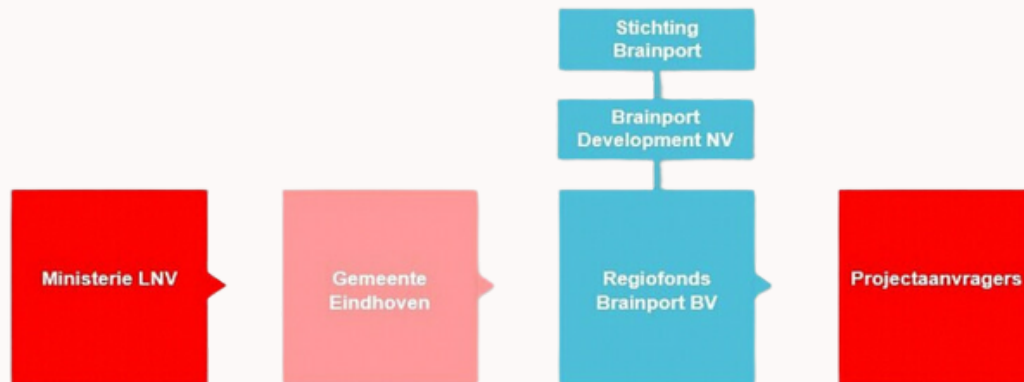
- Regiodeal Brainport Eindhoven (€370 miljoen) – een grote investering van de Nederlandse overheid en regionale partijen.
- Europese subsidies – waaronder Horizon Europe en EFRO, gericht op innovatie en technologische ontwikkeling.
- Private bijdragen – bedrijven investeren in innovatieprogramma's en maatschappelijke fondsen.
- Onderwijs- en onderzoeksbudgetten – door samenwerkingen tussen universiteiten, hogescholen en bedrijven.
- Regionale co-financiering – gemeenten en de provincie Noord-Brabant dragen financieel bij aan infrastructuur en innovatieprojecten.

Een flow chart van overheidsfunding (130 mln in 2024) en betrokken instanties is te zien op de volgende pagina.

Triple helix samenwerking

De succesformule van Brainport is gebaseerd op de triple helix

Les voor Den Helder: Den Helder moet een mix van publieke en private financiering ontwikkelen, waarin bedrijven financieel bijdragen aan innovatie en stedelijke ontwikkeling.

6.3 Programma-aanpak en innovatieclusters

Brainport Eindhoven is gestructureerd rond verschillende innovatieclusters, elk met eigen focusgebieden:

- High-Tech Systems & Materials (HTSM) – geavanceerde maakindustrie, waaronder halfgeleiders en nanotechnologie.
- Automotive & Smart Mobility – autonoom rijden, elektrische voertuigen en slimme mobiliteitssystemen.
- MedTech & Health Innovation – innovatieve zorgtechnologie en medische apparaten.
- Energie & Duurzaamheid – waterstof, circulaire economie en energietransitie.

Deze clusters worden gefaciliteerd door innovatiecampussen zoals High Tech Campus Eindhoven en Automotive Campus Helmond.

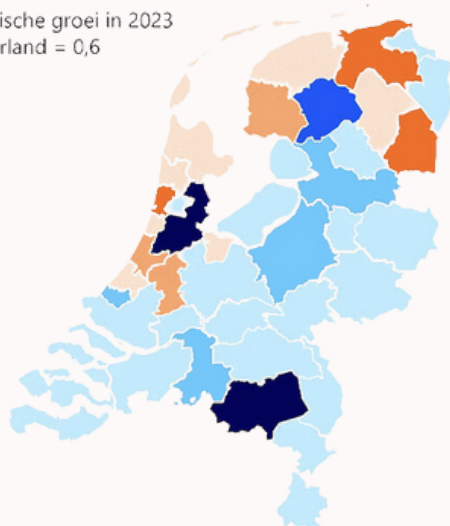
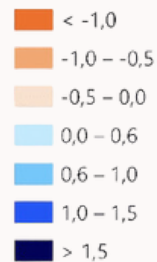
Les voor Den Helder: Blue Port kan zich richten op clusters zoals maritieme technologie, offshore wind en waterstofinnovaties, mogelijk verder ondersteund door de offshore logistieke basis Blue Port Centre.

6.4 Impact op de regio

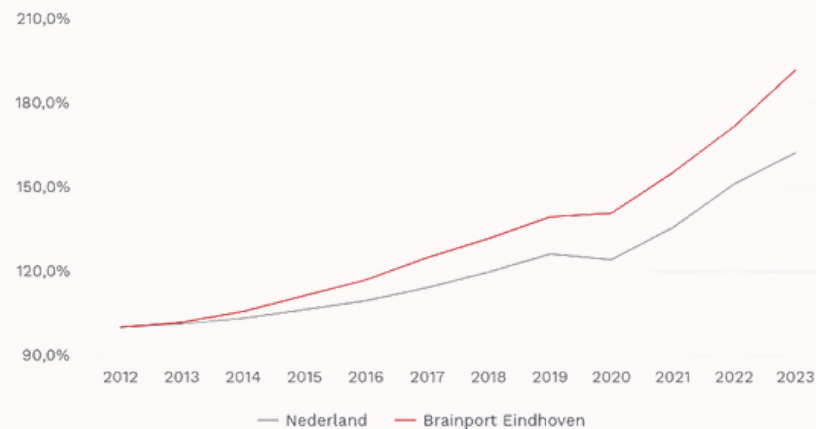
Brainport Eindhoven heeft significante economische en stedelijke effecten:

- Economische groei – de regio genereert 20% van de Nederlandse export.
- Werkgelegenheid – 100.000+ banen in high-tech en maakindustrie.
- Stedelijke transformatie – investeringen in infrastructuur en woonkwaliteit.
- Internationale aantrekkingskracht – aantrekken van kenniswerkers en investeerders.

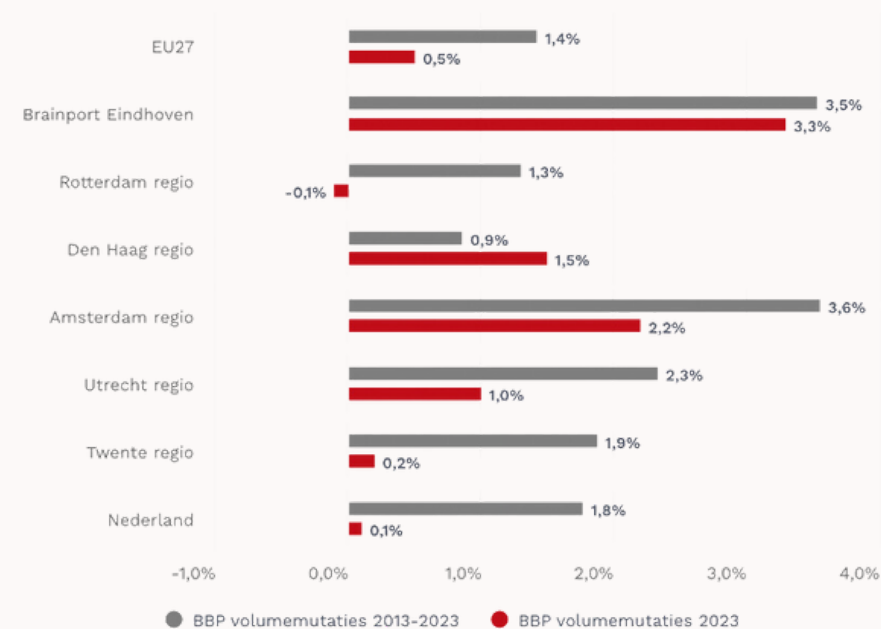
Verwachte economische groei in 2023
in procenten, Nederland = 0,6

BRUTO REGIONAAL PRODUCT

ECONOMISCHE GROEI (VIJF ECONOMISCH GROOTSTE REGIO'S)

6.5 Place branding en stadsontwikkeling

Het document 'Het vitaliseren van een stad of regio' het strategisch positioneren en vermarkten van een stad of regio om economische en maatschappelijke aantrekkingskracht te vergroten.

Brainport Eindhoven heeft dit succesvol toegepast door:

- Innovatiecampussen als merk te versterken – High Tech Campus wordt internationaal herkend als 'de slimste vierkante kilometer van Nederland'.
- Samenwerking met cultuur en creatieve sector te stimuleren, wat bijdraagt aan een dynamisch imago.
- Gebruik te maken van strategische marketingcampagnes om internationale talenten en bedrijven aan te trekken.

Les voor Den Helder: Blue Port moet naast economische innovatie ook een sterk merk opbouwen door Den Helder te positioneren als een toonaangevend maritiem innovatiecentrum.

6.6 Conclusies en aanbevelingen voor Den Helder Blue Port

Den Helder en de Marine hebben historisch een vergelijkbare symbiotische relatie als Eindhoven en Philips en later ASML: een stad gebouwd rondom een dominante sector. Eindhoven transformeerde van een industriestad naar een hightech innovatiehub dankzij de technologische spin-offs en het ecosysteem dat Philips en later ASML creëerden. De sleutel was niet alleen de aanwezigheid van een groot bedrijf, maar het vermogen om kennis, talent en infrastructuur te benutten voor bredere economische groei.

Voor Den Helder betekent dit dat de Marine niet alleen een werkgever en economische motor is, maar ook een katalysator kan

zijn voor innovatie en bedrijvigheid, bijvoorbeeld op het gebied van maritieme technologie, defensie-innovatie en duurzame energie op zee. Door de defensiesector slim te koppelen aan civiele toepassingen (zoals offshore engineering, cybersecurity en waterstoftechnologie), kan een innovatief ecosysteem ontstaan. Dit zou talent kunnen aantrekken, startups stimuleren en investeringen genereren, vergelijkbaar met hoe Eindhoven zich ontwikkelde tot een hightechregio.

De impact? Meer werkgelegenheid, een sterkere kenniseconomie en een bredere economische en maatschappelijke basis die Den Helder veerkrachtiger maakt voor de toekomst.

De lessen van Brainport Eindhoven bieden een sterke blauwdruk voor Den Helder Blue Port:

- Ontwikkel een triple helix-structuur voor samenwerking tussen overheid, onderwijs en bedrijfsleven.
- Zorg voor een hybride financieringsmodel, inclusief publieke en private middelen.
- Stimuleer innovatieclusters, gericht op maritieme technologie en offshore-energie.
- Koppel economische ontwikkeling aan stedelijke vitaliteit via place branding.
- Creëer een regieorganisatie die de Blue Port-strategie aanstuurt en stakeholders verbindt.

Door deze aanpak kan Den Helder zich positioneren als een innovatieve en duurzame maritieme hub.

Bekrachtiging Blue Port

Ondertekenaars, als vertegenwoordigers van hun respectieve domeinen, verklaren zich akkoord met de inhoud van dit startdocument Den Helder Blue Port.

Door deze ondertekening bevestigen wij ons gezamenlijke streven om Den Helder te ontwikkelen en positioneren als een 'Blue Port' vanuit de betrokken domeinen.

Domeinen en partners

Vrede & Veiligheid

Naam:

Handtekening:

Wonen

Naam:

Handtekening:

Openbaar bestuur

Naam:

Handtekening:

Onderwijs

Naam:

Handtekening:

Zorg

Naam:

Handtekening:

Economie

Naam:

Handtekening:

Cultuur

Naam:

Handtekening:

Sport

Naam:

Handtekening:

Bronnenlijst

Voor de totstandkoming van dit startdocument Den Helder Blue Port zijn de volgende documenten, beleidsstukken en online bronnen geraadpleegd:

Beleidsdocumenten en rapporten

- Uitvoeringsprogramma Helders Perspectief 2024-2027
- Helders Perspectief – Het Manifest
- Partnerovereenkomst Helders Perspectief
- Havenvisie Den Helder 2040
- Strategische Beleidsvisie Woningstichting Den Helder 2021-2025
- Strategisch Koersplan Woningstichting Den Helder 2025+
- Noordwest Ziekenhuisgroep Innovatieplan
- Meerjarenbeleidsplan Noordwest 2024-2027
- Omgevingsvisie 2040
- Beleidskader Toerisme & Recreatie, Ontdek Den Helder 2025
- Bestuursakkoord Maritiem Cluster 2023
- Regiovisie Sociaal Domein van de kop van Noord-Holland 2024-2029
- Programma Duurzaamheid, Gemeente Den Helder 2024-2027
- Board Programmering 2025
- Presentatie Board HP Blue Port 18-12-2024
- Presentatie Board HP Blue Port 22-1-2025

Gespreksverslagen en interne documenten

- Gespreksverslagen met strategische partners van Helders Perspectief
- Analyse van Partnerbijeenkomsten binnen Blue Port-context
- Notities publieke en private samenwerking in stedelijke positionering
- Samenvatting werksessies domein-overschrijdende samenwerking

Online geraadpleegde bronnen en vergelijkingen

- Brainport Eindhoven Benchmarkdocumentatie
- Maritieme Innovatie en Circulaire Economie – Publicaties METIP
- Rotterdam Sea Port en Amsterdam Main Port – Best Practices in Havenontwikkeling
- Internationale Blue Economy rapportages, inclusief initiatieven in Kopenhagen, Hamburg en Singapore
- Onderzoek naar Place Branding in maritieme steden (TU Delft & AIVP Port Center)
- Noord Hollands Dagblad 14/2/2025; “Kustwachtvliegtuigen naar Den Helder om Schiphol te ontlasten.”

Deze bronnen vormen de basis voor de validatie en verdere onderbouwing van het Blue Port-concept en de stedelijke positionering van Den Helder. De informatie uit deze documenten is geanalyseerd en geïntegreerd in de verschillende hoofdstukken van dit startdocument.

Helden Perspectief

Netwerkorganisatie 'Helden Perspectief' stelt zich tot doel om Den Helder economisch en maatschappelijk te ontwikkelen en te versterken met een toekomstbestendige positionering.

Juni 2025